

MERE END 50 KG N I IKKE-ØKOLOGISK GØDNING STILLER KRAV TIL SÆDSKIFTET OG EFTERAFGRØDERNE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Økologer, der bruger muligheden for at importere mere end 50 kg udnyttet N i ikke-økologisk gødning, skal være opmærksom på de specifikke krav til sædskiftet og til placering af efterafgrøder, der følger med.

Bedriften skal opfylde de retningslinjer, der er beskrevet i afsnit 15.2 i [vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#), når der kan dokumenteres et øget behov for og en øget import af ikke-økologisk gødning.

BEHOVET SKAL KUNNE DOKUMENTERES

I Fællesskemaet via Tast selv-service, skal der sættes kryds ved, at bedriften anvender muligheden for at bruge mere end 50 kg udnyttet N per ha harmoniareal i ikke-økologisk gødning. Dermed kan økologikontrollen bedre forberede det næste kontrolbesøg. Hvis bedriften alligevel ikke anvender muligheden, vil det være en god ide at sende en rettelse til Fællesskemaet.

Bedriften skal kunne dokumentere et gødningsbehov på mere end 50 kg udnyttet N, og mindst de kg N man planlægger at udbringe, via en kvoteberegning i Gødningskvote- og efterafgrødeskema (GKEA) eller et markplanlægningsprogram. Det gælder både, hvis der anvendes op til 60 og 100 kg udnyttet N ift. betingelserne i Økologisk Arealtilskud.

SÆRLIGE KRAV TIL SÆDSKIFTET OG

EFTERAFGRØDERNE

Desuden skal bedriften jf. [vejledning om økologisk jordbrugsproduktion](#) (side 66) leve op til følgende dyrkningsregler om frugtbarhed og reduktion af kvælstofudvaskning i sædskiftet:

- et alsidigt sædskifte, der ikke udpiner jorden eller opformerer plantesygdomme.
- mindst 25 pct. kvælstoffikserende hovedafgrøder i sædskiftet
- plantedække på alle marker om vinteren, hvis det er muligt. En mindre del af markerne kan undtages, hvis N-udvaskningen fra arealerne er begrænset på anden vis. For eksempel ved brug af efterafgrøder eller placering i sædskiftet (flere år efter en kvælstoffikserende afgrøde).
- efterafgrøder eller mellemafgrøder 1. og 2. efterår efter ompløjning af kløvergræs.
- efterafgrøde eller mellemafgrøde 1. efterår efter ompløjning af 1.års kløvergræs og andre kvælstoffikserende afgrøder.

En kvælstoffikserende hovedafgrøde kan være en bælg-sædsafgrøde i renbestand eller i en blanding med mere end 50 % bælgplanter. Eller kløvergræsmarker – som ikke behøver at have 50 % kløver i blandingen.

Efterafgrøden kan erstattes af en kvælstofkrævende vinterafgrøde, som f.eks. vinterraps.

Efterafgrøderne må i dette tilfælde gerne være med kvælstoffikserende arter. Bemærk dog, at de så ikke samtidig kan opfylde kravet til pligtige efterafgrøder. Efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde.

Efterafgrøderne skal etableres i det kalenderår, hvor gødningen er udbragt. Anvender du muligheden for mere end 50 kg N i ikke-økologisk gødning i planperioden 2018/2019, så skal efterafgrøderne kunne findes på de konkrete marker i efteråret 2019.

Mellemafgrøder er et muligt alternativ til efterafgrøder. Udsåede mellemafgrøder forud for vintersæd, anbefales dog generelt ikke i et økologisk sædskifte, da den nedmuldede afgrøde mobiliserer kvælstof på et tidspunkt og i en mængde, som en efterfølgende vinterhvede eller -rug normalt ikke kan optage.

Mellemafgrøder følger som udgangspunkt reglerne for de pligtige efterafgrøder og alternativer. Der etableres vintersæd efter en mellemafgrøde. Efterslæt efter frøgræs kan bruges som mellemafgrøde, som et interessant alternativ, på arealer hvor vintersæd er mest oplagt.

VINTERSÆD EFTER KLØVERGRÆS/FODERGRÆS

Ompløjning af kløvergræs/fodergræs og efterfølgende etablering af vinterraps/vintersæd er for økologiske landmænd tilladt efter de generelle gødningsregler ("dyrkningsrelaterede tiltag"). Teksten i afsnit 15.2 i økologivejledningen er ikke specifik omkring, hvad der kan godkendes. Fagligt vurderes det dog, at det normalt kun er rettidigt sået vinterraps, der kan optage tilstrækkeligt af det mobiliserede kvælstof efter en kløvergræsmark. Særlige forhold omkring bonitet og nedbør kan fagligt berettige etablering af vinterkorn efter kløvergræs.

Sent sået vinterkorn (ultimo oktober og senere), selv på JB 6 og derover, vil være følsom overfor en mild og våd vinter. Hvor vinterpløjning er nødvendig for at kunne etablere såbed til foråret, skal det gøres når jordtemperaturen er lav.